

POHJOISMAINEN HUMANISTIMANIFESTI

Pohjoismaisen humanistimani-
festin ovat julkaisseet kansain-
välisen humanistiliiton (Humanists
International) pohjoismaiset jäsen-
järjestöt. Se on hyväksytty vuonna
2016 ja uudelleen vahvistettu 2026.
Suomalaiset allekirjoittajat ovat
Vapaa-ajattelijain liitto ry ja Suomen
Humanistiliitto ry.

1. Humanismi on sekulaari elämän-
katsomus. Se perustuu ajatukseen
siitä, että ihmiset ovat osa luontoa,
syntyneet vapaina ja yhdenvertaisi-
na ihmisarvoltaan ja oikeuksiltaan ja
heillä on järki sekä omatunto.

2. Humanistien näkemyksen mukaan
olemassaololle ei ole ennalta mää-
ritettyä tarkoitusta. Jokaisella on
vapaus etsiä elämälleen tarkoitus ja
päämäärä omakohtaisen pohdiske-
lun, sosiaalisen vuorovaikutuksen
sekä ihmiskunnan tieteen, filosofian
ja taiteen luoman rikkaan kulttuurin
kautta.

3. Humanismi edistää rationaali-
suutta. Kriittisyys ja kyseenalaista-
minen, tietoon perustuva järkeily ja
tieteelliset menetelmät ovat parhaat
työkalut, joilla maailmasta saadaan
luotettavaa tietoa.

4. Humanistit kannustavat kyseen-
alaistamaan kaikki ajatukset ja mieli-
piteet, myös omansa. Meidän tulee
etsiä parhaita argumentteja ja muut-

taa mielipiteitämme sekä tarkistaa
vakaumuksiamme silloin, kun ne
voidaan osoittaa vääriksi. Sananva-
paus on olennaisen tärkeää, jotta
mielipiteitä voidaan arvioida avoi-
messa keskustelussa.

5. Humanistit pitävät demokratiaa,
laillisuusperiaatetta ja ihmisoikeuk-
sia perimmäisinä arvoina, jotka voi-
daan perustella järkisyin. Olemme
osa yhteiskuntaa ja meillä on vastuu
kanssaihmisistä ja ympäristöstä sekä
paikallisesti että maailmanlaajuisesti.
Meidän on varmistettava planeet-
tamme elinkelpoisuus tuleville suku-
polville.

6. Humanismi edistää kaikkien yh-
denvertaisuutta. Humanistit kunni-
oittavat uskonnonvapautta ja jokai-
sen oikeutta valita oma elämäntat-
somuksensa. Valtion tulee olla seku-
laarinen, eikä se saa myöntää erioi-
keuksia minkään elämäntatso-
muksen perusteella.

Allekirjoittaja- ja julkaisijajärjestöt:

*Vapaa-ajattelijain liitto, Suomi
Suomen Humanistiliitto, Suomi
Siðmennt, Íslanti
Human-Etisk Forbund (HEF), Norja
Humanistisk Samfund, Tanska
Humanisterna, Ruotsi*

